

Lärohandledning

Skön är hamnen av Elin Lindholm





HEJ PEDAGOG!

Så roligt att du har valt att arbeta med min bok *Skön är hamnen*.

Den här boken har **fyra huvudsyften** vilka är

1. Att vara **en lättläst men spännande bok**, skriven i ett högt tempo med många cliffhangers. Det är en bok för "Youtube-generationen" som är van vid att det händer något hela tiden och en bok som även den lite mer läsovillige eller svaga eleven orkar och vill läsa vidare i.
2. Att vara **en historielektion** förpackad i en mysrymare som på ett spännande sätt lär ut om en mörk bit av Sveriges historia.
3. Att med hjälp av Alice, på ett vackert sätt **skildra de fantastiska människorna som finns bakom funktionsvariationerna**. I skolans läroplan står att "Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser" (Lgr 11). Jag hoppas att min bok kan vara en del av arbetet kring **värderingar och människors lika värde**.
4. Att väcka nyfikenhet kring två yrken som är viktiga i ett demokratiskt samhälle, nämligen **journalist- och forskaryrket**. Jag vill med boken visa att kunskap är coolt och att rapportera om saker som hänt och händer är både roligt och oerhört viktigt.

I den här lärarhandledningen finns förslag på hur du kan arbeta med boken i skolan. Det är en fördel om ni har läst boken innan ni jobbar med de olika lektionerna.

Lycka till! / Elin

Om du/ni är intresserade av författarbesök kommer jag gärna ut till skolor.
Mail: elin.lindholm84@gmail.com

INNEHÅLL

- Att arbeta med skönlitteratur i skolan s.2-3
- Läsförståelsefrågor s. 4-9
- Facit till läsförståelsefrågorna s 10-15
- Lektionsförslag:
Funkis – en lektion om funktionsvariationer s.16-18
- Lektionsförslag:
Två lektioner om journalistik och att skriva en artikel s.19-20
- Lektionsförslag:
Två lektioner om forskare och att forska s.21- 22
- Bokrecension s.23

Att arbeta med skönlitteratur i skola

Dessa frågor går att använda till vilken skönlitterär bok som helst.

Frågor att diskutera innan du läser boken

1. Titta på bokens framsida.
 - Vad tror du att boken handlar om? Vad är det för typ av bok/genre? (Är den rolig/spännande/romantisk o.s.v.?)
2. Läs texten på bokens baksida.
 - Hur verkar boken? Får texten på baksidan dig att vilja läsa vidare?

Frågor att diskutera medan du läser boken

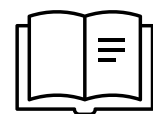
1. Vilka huvudpersoner finns med i boken och hur beskrivs dem?
2. I vilken/vilka miljöer utspelar sig boken? Vilken årstid/väder är det? Hur vet du det?
3. Vilka känslor och tankar väcker boken hos dig?
4. Hitta ord och meningar i boken som beskriver bokens genre/känsla. Till exempel ”det var mörkt och kusligt” ”min hand darrade” i en bok som är otäck. Eller ”det pirrade i hela kroppen”, i en bok om kärlek.

Frågor att diskutera efter att du läst klart boken

1. Vad tyckte du var bra med boken? Vad var mindre bra?
2. Hur skulle du beskriva boken med tre ord?
3. Gör en kort sammanfattning av boken. Vad hände i början, mitten och slutet av boken?
4. Handlade boken om det du förutspådde innan du hade läst den?
5. Tycker du att bokens omslag passar till bokens innehåll. Varför/ varför inte?

Att arbeta med skönlitteratur i skolan – förslag på uppgifter

- Skriv en bokrecension (finns längst bak i lärarhandledningen)
- Gör en tankekarta över boken.
- Skriv en ny baksidestext till boken.
- Gör ett persongalleri med bokens huvudpersoner där du beskriver dem både med text och en bild.
- Skriv ett nytt slut. Hur skulle boken ha kunnat sluta på ett annat sätt?
- Rita ett nytt bokomslag till boken.
- Tänk dig att du är en journalist och ska rapportera om bokens innehåll. Skriv en artikel som sammanfattar bokens viktigaste händelser.
- Spela in en film där du berättar om boken.
- Forska om bokens författare.
- Skriv av meningar från olika ställen i boken.
Sätt sedan ihop dem till en ny text med ny betydelse.
- Rita illustrationer till boken.
- Översätt en sida av boken till engelska.
- Välj ett kapitel i boken, skriv stödord.
Öva på att återberätta kapitlet för en kompis med hjälp av dina stödord.
- Räkna orden på 4 sidor. Räkna ut hur många ord det i genomsnitt är på varje sida. Ta sedan reda på hur många ord det är i boken. Hur många ord har ni läst i klassen?
- Skriv egna läsförståelsefrågor till boken.



Läsförståelsefrågor – Skön är hamnen

Kapitel 1

1. Vilka två personer älskar Theo mer än alla andra?
2. Vad har Alice för funktionsvariation?
3. Hur beskriver Saga relationen mellan Theo och Alice?
4. Vad älskar Alice att göra?
5. Vad gör Theo med Alices teckningar?

Kapitel 2

1. Vad är det för årstid?
2. Vad köper Saga och Theo?
3. Vad gillar Saga bäst med Theo?
4. På vilket sätt är Alices senaste teckningar annorlunda?
5. Vad föreställer teckningarna?

Kapitel 3

1. Vad har Alice på dörren till sitt rum?
2. Hur reagerar Alice när Saga och Theo först kommer in till henne?
3. Hur reagerar Alice när de frågar henne om teckningarna?
4. Vem är det som har ritat teckningarna, enligt Alice?
5. Vad gör Saga och Theo för att hon ska berätta mer?

Kapitel 4

1. Vem tror Saga att det är som har ritat teckningarna?
2. Vad är det Saga upptäcker när hon söker på Vipeholm?
3. Vad gör Theo när Saga ringer?
4. Vad hör Theo inifrån Alices rum?
5. Vad ser Theo på golvet i Alices rum?

Kapitel 5

1. Till vem cyklar Theo?
2. Vad menar Theo med att det han ska berätta är allt annat än ”guld i mund”?
3. Till vad använde man Vipeholm till en början?
4. Vad blev Vipeholm på 1930-talet?
5. Till vad används Vipeholm idag?

Kapitel 6

1. Varför tittade Sagas mamma förvånad på Saga och Theo?
2. Vart åker Saga och Theo med Alice?
3. Vad gör Alice när hon kommer hem?
4. Vad är det som finns på Alices armar?
5. Vem säger Alice att det är som skadar henne?

Kapitel 7

1. Vad är det för idé Saga får?
2. Vad har Alice på sig när de åker i bilen?
3. Varför blir de andra bilarna irriterade på dem?
4. Vad gör Saga och Theo för att avleda Alice?
5. Theo tycker att stugan ser ut att vara tagen från en bok/film, vilken?

Kapitel 8

1. Beskriv hur Majken ser ut när de träffar henne för första gången.
2. Till vad användes huset de hyr i mitten av 1900-talet?
3. Varför borstar Alices tänderna utomhus?
4. Vad kallar Saga Alice för?
5. Vad är det som Greta hittar hos Alice?

Kapitel 9

1. Varför behöver de handla nya kläder?
2. Vad är det Greta behöver för att kunna fungera?
3. Vad är det som händer med Saga under frukosten?
4. Hur tillbringar de dagen?
5. Varför vill inte Theo gå till Vipeholm?

Kapitel 10

1. Vad är det som väcker Saga?
2. Varför vill Saga åka till biblioteket?
3. Vad gör Saga för att få Theo att vilja vakna?
4. Varför säger Saga att hon fuskade när hon gjorde frukost?
5. Hur tar sig Theo och Saga till Lunds universitetsbibliotek?

Kapitel 11

1. Hur ser biblioteket ut?
2. Varför ville man forska om karies/hål i tänderna?
3. Varför valde de att genomföra experimenten just på Vipeholm?
4. Vad visade experimentet?
5. Varför är det så konstigt att Alices hade en kola från Vipeholm?

Kapitel 12

1. Hur förklarar Saga det faktum att de inte fått läsa om Vipeholm i skolan?
2. Vad föreslår Theo att Saga ska göra?
3. Vem är det Saga ringer till och vad arbetar hon med?
4. Vad gjorde man med bebisar som föddes med grova handikapp på 1940-talet?
5. Vad var man rädd att människor med funktionsvariation skulle göra?

Kapitel 13

1. Vad är det Saga saknar till sin artikel?
2. Vad är det Theo hittar inne i rummet där Alice är?
3. Vad står det i garderoben inne i Alices rum?
4. Vad säger Alices att det är Agnes vill?
5. Vad är det Theo blir allt mer övertygad om?

Kapitel 14

1. Vem är det Saga ringer till?
2. Hur verkar mannen i telefonen. Beskriv honom med tre ord.
3. Varför vill inte Nils att de skriver en artikel om sockerförsöken?
4. Varför blir Saga arg?
5. Hur känner Theo efter samtalet?

Kapitel 15

1. Vad gör Majken och Greta på morgonen?
2. Varför gillar inte Majken Berit?
3. Vad får Theo och Saga för arbetsuppgift?
4. Varför tror Majken att Theo och Alice har en syster?
5. Hur vet Majken att det inte var Alice hon såg?

Kapitel 16

1. Vart åker de på utflykt?
2. Vad är det Alice gör hela tiden?
3. Vad är det Saga hör på kvällen?
4. Vad är det som ramlar ner från väggen i stugan?
5. Vem är det Theo ser på fotografiet?

Kapitel 17

1. Vad är det Saga är rädd för?
2. Vad är det Theo hittar i den lilla byrån?
3. Vilket datum är det?
4. Varför känner sig Theo plötsligt lugn?
5. Vad är det som har hänt under natten?

Kapitel 18

1. Beskriv Nils hus.
2. Vem är det som öppnar dörren?
3. Varför säger Ellen att de inte borde leta efter Nils i huset?
4. Vem är Leif?
5. Vad menar Saga när hon säger ”Tänk att en människa kan ha allt och ändå sakna så mycket”?

Kapitel 19

1. Vad är det som gör att Theo förstår att de har haft inbrott?
2. Varför sitter Saga och Theo utanför huset när Greta och Alice kommer hem?
3. Varför tycker Greta att det är bra att Alice är född på 2000-talet?
4. Varför opererade man bebisar utan smärtlindring?
5. Vad menar Greta med att ”det inte var bättre förr”?

Kapitel 20

1. Vad är det som ligger utanför dörren på morgonen?
2. Vart går Theo?
3. Vad handlar artikeln i tidningen om och vad är det märkliga med den?
4. Vem är det som bjuder på frukostbröd?
5. Vad är det som trillar ut ur tidningen?

Kapitel 21

1. Var befinner sig Saga, Theo, Greta och Alice?
2. Vad är det som kommer gåendes till graven?
3. Vilka går längst fram i fackeltåget?
4. Vad är det Nils kommer med i skrinkan?
5. Vad menas med att stenen står som en ”stolt upprättelse, ett förlåt”?

Epilog

1. Vilken månad är det nu?
2. Vad är det Saga upptäcker i Theos rum?
3. Vad föreställer teckningen?
4. Vad berättar Alice att Agnes gör?
5. Var gör Agnes i slutet av boken?

Facit till läsförståelsefrågorna – Skön är hamnen

Kapitel 1.

1. Han älskar sin mormor Greta och sin lillasyster Alice.
2. Hon har Downs syndrom.
3. Hon beskriver den som kärleksfull och fin.
4. Alice älskar att rita.
5. Theo sätter upp Alices teckningar på sin vägg.

Kapitel 2.

1. Det är vår.
2. De köper glass.
3. Saga gillar att man inte behöver göra så mycket när man är med honom.
4. De är mörka, sorgsna och arga och ritade bara i svart, vitt och grått.
5. Teckningarna föreställer en stor stenbyggnad.

Kapitel 3.

1. Hon har en plansch med kaniner.
2. Hon blir glad.
3. Hon blir ledsen och springer därifrån.
4. Alice säger att det är flickan i rummet.
5. De trugar, mutar och tjatar.

Kapitel 4

1. Saga tror att det är Alice som har ritat teckningarna.
2. Hon upptäcker att Vipeholm finns på riktigt.
3. Han googlar också på Vipeholm.
4. Theo hör Alice som sjunger och någon som gråter.
5. Han ser fullt av teckningar på golvet.

Kapitel 5

1. Theo cyklar hem till Saga.
2. Han menar att det inte är något bra han ska berätta.
3. Man använde Vipeholm som nödbostad.
4. Vipeholm blev en anstalt för ”sinnesslöa” och idioter.
5. Idag är Vipeholm en gymnasieskola.

Kapitel 6

1. För att Saga och Theo satt tysta, vilket de aldrig brukade göra.
2. De åker till en 4H-gård.
3. Hon ritade en teckning från deras utflykt.
4. Alices armar är täckta av blåmärken.
5. Alices säger att det är Agnes som skadar henne.

Kapitel 7

1. Hon får idén att Theo, Alice, Greta och hon ska åka till Skåne.
2. Hon har på sig en enhörningsdräkt.
3. De blir irriterade för att Greta kör så långsamt på motorvägen.
4. Saga och Theo spelar Alices favoritlåtar från Melodifestivalen.
5. Han tycker att stugan ser ut att komma från Bröderna Lejonhjärta.

Kapitel 8

1. Majken har grått långt hår i en fläta och hon har smutsiga hängselbyxor.
2. Huset var bostad åt flickorna som arbetade på Vipeholm.
3. Hon borstar tänderna utomhus för att det inte finns el eller vatten inne.
4. Saga kallar henne för Mandelöga.
5. Greta hittar godisar med texten ”Vipeholmskola” på.

Kapitel 9

1. De behöver nya kläder för att det är så varmt.
2. Greta behöver kaffe för att kunna fungera.
3. Saga blir attackerad av en höna under frukosten.
4. De handlar kläder och äter på restaurang i Lund.
5. Theo tycker att det är något obehagligt med Vipeholm.

Kapitel 10

1. Saga blir väckt av fågelkvitter och solljus.
2. Saga vill ta reda på mer om kolorna från Vipeholm.
3. Saga fixar frukost till Theo.
4. För att hon köpte frukosten på Berits Bageri.
5. Saga och Theo cyklar till biblioteket.

Kapitel 11

1. Biblioteket ser ut som en riddarborg med tinnar och torn.
2. Man ville forska om karies för att nästan alla människor hade hål i tänderna.
3. För att de som bodde där inte flyttade därifrån.
4. Experimentet visade att man får hål i tänderna av socker.
5. För att godiset aldrig har sålts i affärer och för att man slutade att tillverka det för sextio år sedan.

Kapitel 12

1. Saga säger att det är vinnarna och människorna med makt som skriver historien.
2. Theo föreslår att Saga ska skriva en artikel om Vipeholm.
3. Saga ringer till Elin som arbetar som forskare.
4. Man tog bebisarna från deras föräldrar.
5. Man var rädd att de skulle skaffa barn och föra de "dåliga" generna vidare.

Kapitel 13

1. Saga saknar berättelser från människorna som bodde på Vipeholm.
2. Theo hittar nya mörka teckningar under Alices säng.
3. Det står "Hör mig/Agnes".
4. Alices säger att Agnes vill att man ska lyssna.
5. Theo blir övertygad om att de inte hamnat i Vipeholm av en slump utan att någon ville att de skulle åka dit.

Kapitel 14

1. Saga ringer till Nils Häggling som är politiker.
2. Tillexempel: arg, hotfull, överlägen, irriterad, otrevlig.
3. Nils vill inte att hans namn kopplas samman med experimenten.
4. Saga blir arg för att Nils hotar henne.
5. Theo känner sig rädd och vill glömma Vipeholm.

Kapitel 15

1. Majken och Greta beskär äppelträden.
2. För att Berit blev ihop med Stig som Majken var kär i.
3. De rensar i rabatten och planterar nya plantor.
4. För att Majken har sett en flicka på trappan som är väldigt lik Alice.
5. Majken vet att det inte var Alice på trappan då hon samtidigt såg Alice inne i huset.

Kapitel 16

1. De åker till Botaniska trädgården.
2. Alice sjunger hela tiden.
3. Hon hör någon som sjunger.
4. Det ramlar ner ett fotografi från Vipeholm.
5. Han ser Agnes.

Kapitel 17

1. Saga är rädd för mörker.
2. Theo hittar en anteckningsbok med berättelser från Vipeholm.
3. Det är den 21 april.
4. Han känner att de har lyssnat på Agnes.
5. Någon har stått utanför och kikat in och lämnat en lapp med ett hot på.

Kapitel 18

1. Nils hus är stort, vitt, dyrt och opersonligt.
2. Det är Nils dotter Ellen som öppnar dörren.
3. För att Nils alltid jobbar och nästan aldrig är hemma.
4. Leif är gräsklipparen.
5. Att Ellen är så rik och vacker men ändå så olycklig.

Kapitel 19

1. Det luktar cigaretter och herrparfym och alla deras anteckningar är borta.
2. Saga och Theo är rädda och vågar inte gå in i huset.
3. För annars skulle hon troligtvis ha bott på en anstalt.
4. För att man inte trodde att bebisar kunde känna smärta.
5. För att man behandlade människor med funktionsvariationer väldigt illa förr i tiden.

Kapitel 20

1. Det ligger en tidning utanför dörren.
2. Theo går till Berits Bageri.
3. Artikeln handlar om Vipeholm och är den som Saga och Theo har skrivit.
4. Det är Stig som bjuder på bröd.
5. Det trillar ut en lapp ur tidningen.

Kapitel 21

1. De befinner sig på Norra kyrkogården i Lund.
2. Det kommer ett fackeltåg.
3. Längst fram går Nils och Ellen.
4. Nils kommer med en minnessten som han reser på massgraven.
5. Det betyder att människorna i massgraven äntligen har fått en gravsten, att någon tycker att de är lika mycket värda som alla andra människor.

Epilog

1. Det är maj.
2. Saga upptäcker en teckning från Agnes.
3. Teckningen förställer Alice och Agnes som står på en äng med hjärtan över sig.
4. Alice berättar att Agnes kommer och leker med henne ibland.
5. Agnes gungar i slutet av boken.

Funkis – en lektion och funktionsvariationer



Tidsåtgång: En lektion

Upplägg

1. Tankekarta

2. Diskussion

1. Tankekarta

- ➔ Skriv orden **funktionsvariation** och **funktionsnedsättning** på tavla. Låt eleverna i par eller grupper fundera ett par minuter kring vad de vet om funktionsvariationer. Skriv upp elevernas tankar på tavlan.
- ➔ Berätta följande fakta för eleverna och komplettera tankekartan (skriv gärna upp de orden som är markerade)

Funktionsförmåga: Alla människor har en funktionsförmåga, alltså vad de klarar av att göra. De flesta människor kan se, höra, gå, prata, lösa kluriga uppgifter och ser ut på ungefär samma sätt.

När ett barn eller vuxen fungerar på något sätt som skiljer sig från det förväntade, kallas det att den personen har en ”**funktionsvariation**”. Det kan också kallas **funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller handikapp**.

Många har det: Det finns mängder av olika funktionsvariationer och mer än en miljard människor i världen lever med någon form av funktionsvariation. Vissa funktionsvariationer syns utanpå medan andra inte syns alls. En funktionsnedsättning kan vara tillfällig eller vara hela livet. Man kan också mista funktionsförmågor när man blir gammal eller vid en sjukdom eller olycka.

- ➔ Det finns **olika typer** av funktionsvariationer. Skriv de markerade orden på tavlan och låt eleverna försöka komma på olika funktionsvariationer som hör till de olika rubrikerna.

- **Fysiska.** D.v.s. kroppsliga funktionsvariationer.
Exempel är blind, döv, förlamad och Cerebral-pares (CP).
- **Neuropsykiatriska.** Vilket kan innebära svårigheter med det sociala samspelet eller koncentrationen. Ungefär 100 00 svenskar har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (källa Hjärnfonden). Exempel är Autism och ADHD.
- **Intellektuella.** Handlar om hur en person tänker, hur långt tid det tar att lära sig och förstå saker. Personer med en intellektuell funktionsnedsättning har nedsatt intelligens. I Sverige har en person av hundra en intellektuell funktionsnedsättning. Exempel är Downs syndrom.

➔ **OBS:** Det är viktigt att förklara att de olika funktionsvariationerna *inte hänger ihop*. Som ett exempel påverkar varken Cerebral-pares (CP) Autism eller ADHD den intellektuella förmågan. Däremot *kan* man ha flera olika funktionsnedsättningar. Påpeka också att man inte själv kan "rå för" att man har svårigheter. T.ex. är det inte personen med ADHDs "fel" att hen har svårt att sitta still.

Funktionshinder: En funktionsvariation blir ett funktionshinder när det ställer till besvär för personen som har det. Det kan vara en hög trottoarkant för den som sitter i rullstol, höga ljud och mycket folk för den som har autism, en lång lektion där man ska koncentrera sig och sitta still för någon med ADHD eller en film att titta på för den som är blind.

2. Diskussion

Diskutera följande frågor i helklass eller i smågrupper.

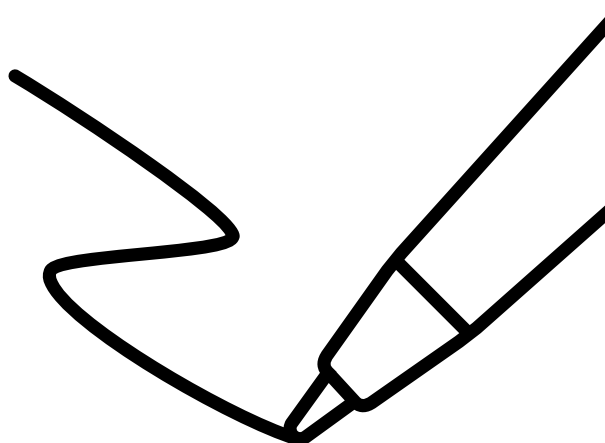
- Hur kan man se på en person att den har en funktionsvariation? (Viktigt att påpeka att man inte alltid kan det.)
- Har du eller känner du någon som har en funktionsvariation, i så fall vilken?
- Hur tror du att det känns att ha en funktionsvariation?
- Vilka svårigheter tror du kan uppstå för människor med olika funktionsvariationer?
- Är det alltid en nackdel att ha en funktionsvariation? Kan du komma på tillfällen då det kan vara en tillgång?
- Läs Theos beskrivning av Alice i kapitel 1. Hur beskriver han henne? Vad tycker han om att hon har Downs syndrom?
- I boken får du reda på hur man såg på människor med funktionsvariationer för bara 60 år sedan. Vad tycker du om det? Varför tror du att man tyckte så? Hur tror du att föräldrarna kände när de fick lämna bort sina barn?

Extra: Bilduppgift

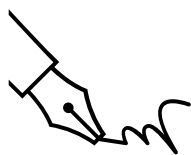
Rita en teckning som visar alla människor lika värde oavsett hudfärg, kön eller funktionsförmåga.

Källa: 1177

<https://www.1177.se/Ostergotland/barn--gravid/vard-och-stod-for-barn/funktionsnedsattning-hos-barn/funktionsnedsattning/>



Lektionsförslag: Journalistik och att skriva en egen artikel



Tidsåtgång: Två-lektioner. Material: Tidningar

Lektion 1: Förförståelse och planering

Lektion 2: Skriv din artikel.

Lektion 1: Förförståelse och planering

- ➔ Börja med att prata om vad en journalist arbetar med (Hen tar reda på information och förmedlar den vidare) och var någonstans journalister kan arbeta (TV, tidningar, internet).
- ➔ Prata om varför det är viktigt att detta yrke finns i ett demokratiskt samhälle. Varför räcker det inte med information från vänner och sociala medier?
- ➔ Dela ut tidningar till eleverna och låt dem bläddra i dem. Prata om/visa att det finns olika typer av artiklar (sport, nöjd, nyheter). Visa också exempel på vad som inte är artiklar i en tidning (reklam, dödsannonser o.s.v.)
- ➔ Ta fram en artikel och visa artikelns olika delar. D.v.s:

- Rubrik (Artikelns innehåll i några få ord. Ska väcka intresse)
- Ingress (En sammanfattning av vad artikeln handlar om)
- Brödtext (Själva texten)

- ➔ Förklara sedan att de nu ska få skriva en egen artikel. Det kan handla om något som hänt på riktigt eller något påhittat. Låt eleverna fundera på följande frågor och låt dem göra en tankekarta över sin artikel.

- ✓ Vem/vilka handlar artikeln om?
- ✓ Vad är det som har hänt?
- ✓ Var och när hände det?



Lektion 2: Skriv din artikel.

- ➡ Låt eleverna läsa igenom och komplettera sina tankekartor från föregående lektion. Visa (eller kopiera upp) artikeln nedan och repetera de olika delarna. Visa också hur man markerat att någon pratar med hjälp av talstreck.

Glasbit i skolmaten –*rubrik*

En elvaårig pojke hittade en glasbit i sin köttfärssås när han åt skolmat.

– Det kunde ha gått riktigt illa, säger Eva Oskarsson, rektor på Bergvallaskolan. –

ingress

Det var i måndags vid lunch som Ebbe Lindholm i årskurs fem på Bergvallaskolan hittade en glasbit i skolmaten. Han hade just stoppat in en stor tugga av maten, då han kände något vasst.

-Jag visste först inte vad det var, men när jag spottade ut det såg jag att det var en glasbit, säger Ebbe till Svenska Nyheternas reporter.

-Det började att blöda från tungan men förutom det så gick det bra, fortsätter han att berätta.

Glasbiten, som var ca en centimeter stor, tros komma från en trasig glasburk. Kökspersonalen fick slänga all köttfärssås den dagen.

-Men det gjorde ingenting, sa Ebbe nöjt. För vi fick hamburgare istället.

Händelsen har rapporterats till rektor Eva Oskarsson som har lovat att utreda hur detta kunde hända. – *brödtext*

Elin Lindholm- *journalistens namn*

Låt sedan eleverna skriva sina artiklar, med fördel på dator eller Ipad om det finns att tillgå, då det är enklare att förbättra sin text där. Lägg gärna in bild.

Tips: Om ni vill kan ni skriva ut allas artiklar och skapa en skoltidning.

Lektionsförslag: Forskning och att forska om en historisk händelse

Tidsåtgång: Två -tre lektioner. Material: Internet och/eller historieböcker.



Lektion 1: Vad är en forskare?

Lektion 2: Forska om en historisk händelse

Lektion 1. Vad är en forskare?

- ➔ Fråga eleverna vad de vet om forskare. Hur skulle vår värld se ut om ingen försökte att hitta nya kunskaper och lösningar?

Fakta om forskare

En forskare söker efter nya kunskaper. Det kan till exempel vara att forska fram nya mediciner, lära sig om djur eller natur, lösa problem eller att ta reda på saker som har hänt. En forskare kan också använda kunskap som redan finns på nya sätt. En forskare måste tydligt skriva ner vad hen får reda på och hur det gick till och forskaren analyserar alltid sin forskning. Det ska gå att kontrollera att forskningen stämmer i efterhand.

- ➔ Berätta för eleverna att de nu ska få välja en historisk händelse som hen ska forska om och analysera. Låt gärna eleverna komma på olika förslag och skriv upp dem på tavlan. Bestäm om ni ska forska om enbart Sveriges historia eller om det går att välja händelser från hela världen. Välj också om de ska forska enskilt eller i grupp. Om tid finns kan eleverna påbörja att leta fakta till den händelse de har valt.

Förslag Sverige	Förslag världen
Stockholms blodbad	D-dagen
Häxprocesserna i Sverige	Den första månlandningen
Mordet på Olof Palme	Pearl Harbor
Estonia-katastrofen	11-september attacken
Vasaskeppet	Titanic-katastrofen
Digerdöden	Berlinmurens fall
Spanska sjukan	Atombomben över Hiroshima

Lektion 2. Forska

Den här lektionen ska eleverna forska om den händelse de har valt. Låt dem leta fakta och ta anteckningar. Använd gärna checklistan. Eleverna ska sedan skriva ner det som de "forskat fram", förslagsvis på datorn eller iPad. Låt dem gärna klistra in bilder.

Checklista - forska om en historisk händelse.

- ✓ Vad hände?
- ✓ Var hände det någonstans?
- ✓ Hur gick det till?
- ✓ Varför hände det?
- ✓ Vilka personer är viktiga och varför?
- ✓ Analysera
 - -Vad tycker du om detta?
 - -Tror du att denna eller en liknande händelse skulle kunna hända idag? Varför/varför inte?
 - Hur har händelsen påverkat oss idag? Vad har det fått för konsekvenser?



Redovisning: Låt gärna eleverna redovisa vad de har kommit fram till. Detta kan antingen göras genom en muntlig presentation, en poster eller genom att göra en egen historiebok med hela klassens forskning.

